

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185

1, 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 42, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 68, 70, 72⁹,
72¹⁰, 72¹², 72¹³, 72³⁰, 72³¹, 75, 78, 80, 87, 89, 91, 93, 96 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹, 15², 21¹, 22¹, 22², 40¹, 40², 40³, 57¹, 65¹
STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

(toliau –Projektas)

(TAP-21-1444; TAIS NR.: 21-30872)

2021-10-27 Nr.NV-2683

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijos), 31.1 papunkčiu, Projekto pavadinime žodis „ĮSTATYMAS“ turi būti nukeliamas į kitą eilutę.

2. Vertinant 2 straipsnio 9 dalyje apibrėžtą sąvoką „elektroninis spaudos leidinys“ bei Direktyvoje (ES) 2019/790 apibrėžtą sąvoką „spaudos publikacija“ atkreipiamė dėmesį į šiuos aspektus: Projekte nurodoma „paskirtis yra visuomenei teikti naujienas *ar panašią informaciją*“, direktyvoje nurodoma „paskirtis yra plačiajai visuomenei suteikti su naujienomis *ar kitomis temomis* susijusios informacijos“, direktyvoje mnima, kad spaudos publikacija tai daugiausia iš žurnalistinio pobūdžio literatūrinių kūrinių sudarytas rinkinys, Projekte apibrėžtoje sąvokoje tai neatsispindi. Siūlytina įvertinti, ar neturėtų būti minėta sąvoka pakoreguota, kad labiau atitiktų direktyvos nuostatas.

3. Siūlytina tikslinti 40³ straipsnio 1 dalį, kurioje siūloma nustatyti, kad: „Autorius turi teisę visai ar iš dalies nutraukti sutartį, kuria šaliai buvo suteiktos išimtinės autorinės teisės, arba pakeisti sutartį atsisakant išimtinio licencijos pobūdžio, jeigu kūrinys yra nenaudojamas esant visoms šioms sąlygoms: <...>“. Atkreipiamė dėmesį, kad Civilinis kodeksas numato sutarties nutraukimą, sutarties keitimą, bet nenumato dalinio sutarties nutraukimo.

4. 65 straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad „Jeigu išimtinės teisės leisti retransliuoti ar viešai paskelbti per signalų skleidėjus kūrinius ar gretutinių teisių objektus Lietuvos Respublikoje administruoja daugiau negu viena kolektyvinio administravimo organizacija, sprendimą, kuri iš jų bus laikoma įgaliota kolektyviai administruoti jo teises priima tos Europos Sąjungos valstybės narės, su kurios teritorija susijusias retransliavimo paslaugų ar viešo paskelbimo, vykdomo signalų skleidėjų, teises siekia įgyti šių paslaugų tiekėjas, įgaliota institucija.“ Šiuo atveju Direktyvos (ES) 2019/789 4 straipsnio 2 dalies nuostatų perkėlimas nėra tinkamas. Kadangi aptariamoje nuostatoje kalbama apie Lietuvos Respublikos teritoriją, šią nuostatą reikia tikslinti nurodant kokia Lietuvos Respublikos institucija priima atitinkamą sprendimą.

5. 105 straipsnio 1 dalyje formuluotės „veikla neduoda didelių pajamų“ „gauna nedaug reklamos pajamų“ yra vertinamojo pobūdžio. Siūlytume patikslinti, t.y. apibrėžti šių

formuluočių reikšmę (t.y. kokiais atvejais laikoma, kad paslaugų naudotojų veikla neduoda didelių pajamų, kokiais atvejais laikoma, kad jie gauna nedaug reklamos pajamų).

6. Atsižvelgiant į tai, kad įstatymo 22 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyta „<...> tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, leidžiama:“, šio straipsnio 1 punkte formuluotė „nurodant šaltinį, įskaitant autoriaus vardą, nebent tai neįmanoma“ laikytina pertekline.

7. Siūlytume įvertinti ar, siekiant aiškumo, tikslesnio direktyvos nuostatų perkėlimo, neturėtų būti perkeltos Direktyvos (ES) 2019/790 2 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos (paskutinės šio straipsnio pastraipos) nuostatos.

8. Prašytume patikslinti 40¹ straipsnio 6 dalį pagal Teisingumo ministerijos išvados 16 punkte pateiktą pastabą - atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatymo nuostatas, 40¹ straipsnio 6 dalyje vietoj komercinės neskelbtinos informacijos siūlytina nurodyti komercines paslaptis (t. y. nurodyti komercinių paslapčių ir kitos konfidencialios informacijos apsaugą).

9. Atsižvelgiant į 70 straipsnio 3 dalies 3 punkto ir 72³¹ straipsnio 1 dalies nuostatų turinį, siūlytina minėtas nuostatas papildyti nuoroda į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB („Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas“).

10. Siūlytume įvertinti ar, siekiant vienodų formuluočių vartojimo, neturėtų būti 21 straipsnyje, 42 straipsnio 2 dalyje, 58 straipsnio 1 dalies 14 punkte, 65 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir (ar) kitur, po žodžių „kompiuterių tinklais“ įrašyta „(internete)“.

11. 65¹ straipsnio 5 dalyje prieš žodžius „Europos Sąjungos valstybių narių“ siūlytina įrašyti žodį „kitų“.

12. Atsižvelgiant į tai, kad 106 straipsnio 5 dalyje nurodyti nauji paslaugų teikėjai yra paslaugų teikėjai, kurie atitinka šio straipsnio 4 dalyje aprašytas sąlygas, siekiant teisinio aiškumo (aiškesnės 4 ir 5 dalių nuostatų sąsajos), siūlytume 4 dalyje įvesti trumpinį – nauji paslaugų teikėjai.

13. Atsižvelgiant į tai, kad 65¹ straipsnio 1 dalyje įvestas trumpinys „teisių subjektai“, manytume, kad toks trumpinys turėtų būti vartojamas ir šio straipsnio 7 dalies 1 punkte. Be kita ko, tuo atveju jei šis trumpinys yra aktualus tik tam straipsniui, kuriame jis įvedamas, įvedant trumpinį turėtų būti nurodyta – (toliau šiame straipsnyje – teisių subjektai).

14. Turėtų būti tarpusavyje suderintos 100 straipsnio ir 93 straipsnio 1 dalies nuostatos:

93 straipsnio 1 dalyje, kurioje pirmą kartą minima Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka jau yra įvestas trumpinys – (toliau – atsakinga nacionalinė įstaiga). Šis trumpinys yra vartojamas 93 straipsnio 1 ir 3 dalyse ir 95 straipsnio 1 dalyje. Atsižvelgiant į tai, įvestas trumpinys turėtų būti vartojamas ir 100 straipsnyje arba: a) turi būti keičiama 93 straipsnio 1 dalis, joje nurodytą trumpinį išdėstant taip: (toliau šiame straipsnyje ir šio Įstatymo 95 straipsnyje – atsakinga nacionalinė įstaiga); b) 93 straipsnio 1 dalyje įvesto trumpinio galėtų būti atsisakyta, atitinkamai patikslinus atitinkamas įstatymo ir Projekto nuostatas (visur rašant pilną pavadinimą).

15. Vidaus rinkos derinimo tarnybos pavadinimas buvo pakeistas į Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybą (žr. Reglamentą (ES) 2017/1001), todėl siūlytume pakoreguoti 93 straipsnio 1 dalį, kurioje minima Vidaus rinkos derinimo tarnyba ir pakeisti tarnybos pavadinimą į naująjį.

16. Siūlytume įvertinti ar nereikėtų vienodinti formuluočių (paryškintos): 72³⁰ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisija nagrinėja klausimus dėl šio Įstatymo 65 straipsnio 3 dalyje **numatytų teisių įgyvendinimo**; 65 straipsnio 3

dalyje nurodyta, kad „<...>“ gali kreiptis į šio Įstatymo 72³⁰ straipsnio 1 dalyje numatytą Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją, prašydamas **spręsti dėl jo teisių administravimo**.

17. Įstatymo VII skyriuje „Nenustatytų teisių turėtojų kūriniai ir jų naudojimo sąlygos“ vartojama sąvoka „kultūros, švietimo ir mokslo įstaigos“ pakeičiama sąvoka „kultūros paveldo įstaiga“, tačiau ši sąvoka lieka nepakeista 92 straipsnio 2 dalies 3 punkte.

18. Vienur vartojama sąvoka „besimokantieji švietimo įstaigoje“ (pvz. 22 straipsnio 1 punkte), kitur - „mokinys“ (22 straipsnio 2 punktas). Siūlytina formuluotes, kurių reikšmė ta pati, suvienodinti.

19. 97 straipsnio 4 dalies 2 punkte prieš žodžius „99 straipsnyje“ įrašytini žodžiai „šio Įstatymo“. 40³ straipsnio 2 dalies 1 punkte prieš žodžius „40¹ straipsnio 3 dalies 4 punkte“ įrašytini žodžiai „šio Įstatymo“. Vienur formuluotėje „šis įstatymas“ žodis Įstatymas rašomas iš didžiosios raidės, kitur iš mažosios, siūlytume visur rašyti iš didžiosios raidės.

20. 105 straipsnio 4 dalyje prieš žodį „naudotojų“ įrašytinas žodis „paslaugų“. 106 straipsnio 2 dalies 3 punkte ir 5 dalies 2 punkte vietoj „šio straipsnio 2 punkto“ įrašytina „šio straipsnio 2 dalies 2 punkto“. 106 straipsnio 6 dalyje prieš žodį „Įstatymo“ įrašytinas žodis „šio“. 102 straipsnio 2 dalyje vietoj „šios straipsnio“ įrašytina „šio straipsnio“. 65 straipsnio 1 dalies 3 punkte vietoj žodžio „prieinamų“ įrašytinas žodis „prieinamais“.

21. Manytume, kad 2 straipsnio 54 dalyje vietoj „kurios“ turi būti „kurio“ (derinant prie „teikėjas“).

22. Skirtingai formuluojamas 32 straipsnio 7 dalies paskutinis sakinyss projekte ir jo lyginamajame variante.

23. Projekto lyginamajame variante turi būti paryškunami tik naujai įrašomi žodžiai, todėl 2 straipsnio 51 dalyje (buvusi 43 dalis) sąvoka „Transliuojančioji organizacija“ neturi būti paryškinta, aptariamoje dalyje taip pat turėtų būti perbrauktas žodis „kurio“, žodis „kurių“ turi būti paryškintas.

24. 2, 53, 72³⁰ straipsnių keitimas (pildymas naujomis dalimis, dalių pernumeravimas) neatitinka Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 78 punkte, 89.2 papunktyje išdėstytų reikalavimų. 2 straipsnis galėtų būti dėstomas nauja redakcija arba pildomas naujomis dalimis su novela.

25. Keičiant įstatymo 3 priedą turi būti dėstoma priedo žyma ir priedo pavadinimas.

Teisės grupės patarėja

Jelena Kučeriaviienė